



Aan de raad van de gemeente  
Utrechtse Heuvelrug  
Postbus 200  
3940AE Doorn

DATUM	18 december 2019	TEAM	BIN / IBT Financieel Toezicht
NUMMER	8201766F	REFERENTIE	A.B. Sloot
UW MAIL VAN	14 november 2019	DOORKIESNUMMER	06 – 50 03 69 35
		E-MAILADRES	Aletta.Sloot@provincie-Utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beoordeling begroting 2020

Geachte raad,

U heeft ons in het kader van het financieel toezicht de jaarrekening 2018, begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023 toegezonden. Aan de hand van de ingezonden begroting beoordelen wij de financiële positie van uw gemeente. Dit oordeel is belangrijk voor ons besluit over de in te stellen toezichtvorm voor komend begrotingsjaar: repressief toezicht of preventief toezicht.

#### **Doel van het toezicht**

Het doel van het interbestuurlijk toezicht (IBT) is het waarborgen van de kwaliteit van het openbaar bestuur en ervoor te zorgen dat burgers erop kunnen blijven vertrouwen dat de overheid haar taken goed uitvoert. Financieel toezicht is één van de domeinen binnen het IBT en draagt bij aan een financieel gezonde huishouding van uw gemeente. Repressief toezicht is het uitgangspunt. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

#### **Toetsingscriteria**

Ons oordeel baseren wij op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet (artikel 203);
2. de Algemene Wet Bestuursrecht (titel 10:2);
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
4. het gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK 2020 (gemeenten), van 9 april 2019;
5. onze begrotingsrichtlijnen en toetsingsaspecten (onze brief van 16 april 2019).

#### **Bevindingen en beoordeling**

Wij hebben de begroting 2020 en de jaarrekening 2018 van uw gemeente tijdig ontvangen en beoordeeld op structureel en reëel begrotingsevenwicht. Dit betekent dat wij onderzoeken of de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken en of de ramingen realistisch zijn. In het geval de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Naar aanleiding van ons onderzoek komen wij tot de volgende beoordeling.

*Toezichtregime beoordeling 2020: **Repressief toezicht***



Uw programmabegroting 2020 is structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Ook het gepresenteerde meerjarenperspectief is structureel en reëel in evenwicht. U kunt uw begroting direct uitvoeren. Onze goedkeuring is niet nodig.

Wel verzoeken wij u om ons:

- de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling toe te sturen;
- de documenten uit de budgetcyclus toe te sturen, zoals de kadernota en de voor- en najaarsrapportage.

Op basis van deze stukken zijn wij vanuit onze rol als toezichthouder in staat de ontwikkelingen rond de financiën van uw gemeente te blijven volgen.

De begroting 2019 van uw gemeente was nog beleidsarm. U heeft goede stappen gezet om te komen tot een sluitende begroting voor 2020 en een meerjarenbegroting waarin de saldi zijn verbeterd. Wij spreken daarvoor onze waardering uit. Wij maken ons echter nog wel zorgen over de financiële positie van de gemeente door de rekeningresultaten over 2017 en 2018, de vermindering van uw vermogenspositie de afgelopen jaren en door de totale omvang van de taakstellingen 2020 - 2023.

### Nieuw toezichtkader GTK 2020

De praktijk van het financieel toezicht wordt meer en meer gekenmerkt door een risicogerichte aanpak en een daarop afgestemde proportionele inzet van de toezichthouders. Dit is voor de gezamenlijke toezichthouders aanleiding geweest om een nieuw toezichtkader; het *Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader, GTK 2020 Gemeenten* vast te stellen. Over dit kader hebben wij u eerder dit jaar geïnformeerd (onze brief van 16 april 2019 met als kenmerk 81EA6300).

Nieuw ten opzichte van voorgaande jaren is, dat wij ons oordeel over het structurele en reële begrotingsevenwicht vormen met behulp van de in dit GTK 2020 opgenomen kaders en begrippen, waaronder de toetspuntenlijst. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u korthedshalve naar Hoofdstuk 7 van het GTK 2020.

De toetsing van uw begroting en meerjarenraming aan het GTK 2020 geeft aanleiding tot de volgende aandachts- en verbeterpunten:

### Aandachts- en verbeterpunten

- **Kapitaalgoederen, beheerplannen.**  
U geeft aan dat de beheerplannen voor kapitaalgoederen zullen worden herzien en dat daaruit naar verwachting zal blijken dat structureel meer budget nodig is dan in de huidige (meerjaren) begroting is opgenomen. Wij ontvangen graag van u na besluitvorming de actuele beheerplannen met daarbij de benodigde dekking en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting.
- **Realiteit van de ramingen ombuigingen en taakstellingen.**  
Voor de jaren 2020 tot en met 2023 heeft u besloten tot een omvangrijk pakket aan taakstellingen en inkomen verhogende maatregelen. Wij vinden het positief dat u voor de presentatie van uw taakstellingen een paragraaf heeft opgenomen in uw begroting. Wij hebben vastgesteld dat uw taakstellingen concreet en op programmaniveau zijn ingevuld. Zowel de hardheid en haalbaarheid als de onderbouwing hebben wij voor nagenoeg alle posten als voldoende beoordeeld. Wel is de totale omvang van de taakstellingen hoog. Wij vragen u ons actief te informeren over de voortgang van het bezuinigingstraject.  
Het saldo van de jaarrekening over de jaren 2017 en 2018 was negatief en voor 2019 verwacht u ook een negatief jaarrekeningsaldo. In de afgelopen jaren is mede door deze resultaten de reservepositie verslechterd. De begroting 2020 laat een positief saldo zien. Gezien de (verwachte) resultaten 2017 – 2019 vinden wij het belangrijk dat u de taakstellingen in de begroting 2020 daadwerkelijk realiseert. Wij verwachten dat u tijdig bijstuurt als blijkt dat dat op onderdelen niet mogelijk is.
- **Schuldpositie.**  
Als gevolg van de door u getroffen maatregelen bent u erin geslaagd de netto schuldquote ten opzichte van de begroting 2019 te verbeteren. Wij beoordelen dit als positief. U geeft echter aan dat naar verwachting in de toekomst de netto schuldquote weer een stijgende lijn zal laten zien. Wij constateren dat de netto schuldquote van uw gemeente zodanig hoog is dat een verdere stijging als risicovol zal worden bestempeld. Dit vraagt om beleidsmatige keuzes die leiden tot hogere inkomsten



of lagere uitgaven. Wij verwachten dat u verdere uitvoering geeft aan uw eerdere voornemen om de schulden af te bouwen en dat u daarmee de netto schuldquote in de meerjarenbegroting terugbrengt.

Wij vragen u bij de volgende begroting en meerjarenraming met het voorgaande rekening te houden en te verwerken in uw stukken.

### Vervolgtraject

Wij verwachten zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk vóór 1 mei 2020 een reactie van u. Daarin dient u in ieder geval concreet aan te geven hoe u met de aandachts- en verbeterpunten aan de slag gaat. Wij vertrouwen erop dat het structurele evenwicht zoals begroot vanaf 2020 behouden blijft. Met de actieve informatieplicht willen wij inzicht houden in uw financiële positie. Ons doel daarbij is om in een constructieve dialoog gemeenten financieel gezond te houden met behoud van ieders rol en verantwoordelijkheid.

Gezien de aanzienlijke omvang van het bezuinigingspakket ontvangt uw wethouder financiën in het eerste kwartaal van 2020 een uitnodiging van ons om in een gesprek met de gedeputeerde financieel toezicht een toelichting te geven op de actuele financiële situatie van de gemeente. Dit als opmaat voor onze monitoring hoe de gemeente aan de slag gaat met de realisatie van taakstellingen, het verbeteren van de schuldpositie en de financiële gevolgen van de actualisatie van de beheerplannen kapitaalgoederen.

### Tot slot

Indien u een uitgebreidere toelichting wenst op onze bevindingen, of andere vragen heeft over de financiële positie van uw gemeente aarzel dan niet contact met ons op te nemen. Uw griffier kan hiervoor bovengenoemde contactpersoon benaderen.

Een afschrift van onze brief zenden wij – ter kennisgeving – naar uw college van burgemeester en wethouders.

Naast het financieel toezicht toetsen wij in het kader van het interbestuurlijke toezicht (IBT) ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, vergunninghouders en informatie- en archiefbeheer. Deze werkvelden kennen een ander beoordelingsritme. Onze toezichtbrieven hierover ontvangt u op een ander tijdstip.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de interactieve IBT-kaart. Zie daarvoor [www.provincie-utrecht/interbestuurlijktoezicht](http://www.provincie-utrecht/interbestuurlijktoezicht). Deze brief wordt vanaf 1 maart 2020 ook toegankelijk via deze kaart.

Hoogachtend,  
Gedeputeerde Staten van Utrecht,  
namens hen,

R.C.L. (Robert) Strijk  
Gedeputeerde Economie, Financiën, Europa

Belanghebbenden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de datum van verzending of uitreiking van dit besluit daartegen bezwaar maken door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. de secretaris van de AWB-Adviescommissie bezwaarschriften van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Indien bezwaar is gemaakt kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd, als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Bij het verzoek om voorlopige voorziening moet een kopie van het bezwaarschrift worden gevoegd. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.